

שמש מצוירת במיכחול וריצה עם רוקנרדל

אם יתקש משהו לחלק את בימאיי הקולנוע בעולם כולו לשני מחנות — מחנה ה"מיה" ומחנה ה"איד" — השני מרחלי סקוט (46) שיוצג בישראל החל ל"איד". שלושת סרטיו הקודמים, הדואליס-טיים, הנוסע השמיני ובליד ראנר, כמו גם סרטו הנוכחי אגדה, אלה שיראל החל ביוזם מעצב. זה שהוא גם בימאי, הוא במיקרו שנועש אלה ההתמחות השניה בדרגה. כי במקור למד סקוט אמנות, והוא מצויר את סרטיו טרם שהוא מביים אותם.

רידלי סקוט עשה אלפי סרטי-פירסומת לטלוויזיה, לפני שהחל בעיצוב סרטים באורך

מיה שרה וטום קרוז ב"אגדה" להציל את חדיהקרון

מלא. בראש מעייניו התפאורה, תחבולות אסת' סיות מרהימות בריוקן, הקפדה על כל פרט ופרט, בניית עולמות רמינויים בעבר או בעתיד, כרמיון חזונית עוצר נשימה. החזות היא שהכתובה אצלו את התכנים, ולא להיפך.

בפסטיבל הסרטים האחרון בוונציה, כשכב עם סרטו אגדה, התווכחו ובקרריי הקולנוע כיניהם אם הסרט מיועד לבני 15 ומטה או לבני 5 ולא יותר. המפיק הישראלי ארנון מילצ'ו, שהגיע להגנתו, סיפר כי ההפקה הענקית הזאת בלעה 30 מיליון דולר, ולא הרבה יותר — רק משום שלקחה באש (בשריפת-ענק, שכילתה בשעתו גם את תפאורות ג'יימס בונד). אומנם חברת-הביטוח שילמה את הכסף בתוך שלושה ימים, אך תפאורה חדשה כבר לא הוקמה, ונראה שאלמלא השריפה,

אהבה וכיבוש

גשר צר מאוד (לב תל-אביב, ישראל) — עם כל הבעיות שית-קוררו אצל עורבים ויהודים כאחד בקרו לסיפור (אמין או לא אמין); עם כל הבקעים בתסריט (האומנם תיתכן מכת-אהבה בין מחנכת פלסטינית לקצין מימשל ישראלי); עם כל הצליעות בדיאלוגים (נשק אותי" אומרת לילה המורה הערבית לבני בגר, קצין הממשל המתאהב את אחרי שאחד הילדים הערבים מת מפגיעה של כדור ישראלי, וזה פשוט לא משכנע); עם כל המכשלות. שחלק מהן נבעו מהסרטה כמעט בלתי-אפשרית בשטח כיבוש ישראלי — יש בסרט נוכחות חזקה אתה, שבגללה כדאי מאוד לראותה.

ולא מדובר בנוכחות אנושית, אף שהשחקנים טונזול קורטיו, מרס חורי וסלווה חדאד מכריעים את המסך בעוצמה משכנעת. המדובר בנוכחות של מיקום: העיר המאללה, לפני שישבו משהו וישאל את נסים דיין. למה התעקשת ללכת דווקא לשם — הלא ידעת שאתה מסכן את עצמך ואת ציוותך? מוטב לראות את הסרט ולהיווכח מדוע; לנסות ולהרגיש את האוויר הכבד של עיר חתת כיבוש. את המתח שאפשר לחתוך אותו בסכין, כשכל אחד קשה הנשימה. לא רק לאותו פטריארך (קורטיו) שצריך להלך על חבל דק, ולא רק לאותו ערבי צעיר, הצפוי מדי יום למיסדר חימוש וזיהוי; באתה המידה זה קשה גם לחייל הכובש. השונא את הכיבוש, לאותו ישראלי היודע שבכל רגע עלולה

עצורים בסרט — כמו במציאות המדכאה

שימשת מכונתו לספוג אבן, בדיוק כמו שזה קורה בסצנה הראשונה של הסרט. אותו ישראלי שלא רוצה להימצא שם ועליו להימצא שם בעל כורחו. ואומנם, אם יש גיבור בסרט, אין אלה הנאהבים האומללים, שהמאנטיים משני הצדדים מוכנים לרוגס אותם באבנים בכל רגע, וגם לא האח הגולה הבא לנקום את כבוד המישפחה, ומבין כי יש פושע גדול מאחורת. הגיבורה היא האווירה הבלתי-אפשרית, המאלצת אנשים לעוות את מהות קיומם.

שרוכים אמריקאיים

האיש בעל הנעל האדומה (דקל תל-אביב, ארצות-הברית) — מקל קורה למצוקון בינוני, המעיר בד מחדש בלי שארירוח! נשאר ממנו כמעט קוממוט-נעליים. המצחקון האמריקאי הזה, שהעתיק מצחקון צרפתי והפך את הבלונד בעל הנעל השחורה לברונטי בעל נעל אדומה, אינו מקורי, אינו מפתיע ואינו מבריק. אבל, תודה לאל, אינו לוקה בוולגאריות ואינו תוקע נאדות בקול גדול, כמו שעשתה קומדיה ישראלית מסויימת. לזכות הקולנוע המיסחרי האמריקאי ייאמר לפחות, כי כדאי להשביע את רצון כל המישפחה מעבירים לה את הסחורה בעידון מירבי.

המפיק ויקטור (האשה באדום) דריי והבימאי סטן (אהבה מנשיכה ראשונה) דראנוטי יצאו מן ההנחה שהאמריקאים אינם משתגעים אחרי מיטבה צרפתי, לא על הצלחת וולגרו, אלא על הבר. הצרכן האמריקאי אוהב שמצחקים אותו בשפתו שלו, ועם ענייני דיומא המוכרים לו מקרוב — לא כמו הקהל הישראלי, למשל, שבלע בתאוזה את הבלונדי בעל הנעל השחורה של פיטר רישאר. המפיק והבימאי, היודעים שאינו מירסו בדוק יותר להצלחה קודמת, החליטו נעל אדומה לרגלו של כוכב אמריקאי עולה, צעיר נחמד ובעל חזות ינקותית בשם טום הנקס, והניחו לו לרוץ סיבוב זנבו, כשלא ידוע לו כלל שהוא משמש פיתיון במזימתו השטנית של רבי-מרגלים תכנן (אד הרמן) להפיל את ראש הסי-איי-אי (צ'ארלס דרנינג) עוד

אירווי, אד וטום — איפה דראקולה?

בטרם התמוצעה פרשת פולארד. במקום שעה של מירי דאריק נתפסו ברוכסו של הנקס הרחמני במהלך המשחק הזהוב שול לורי סינגר (בלונדי שניאמה הבז ואיש השלב, ושוחרות מביטיחה לה חוזיט נוספים). אבל גם תחבולה זו כבר נראתה בעבר, כמו כל החוכמות האחרות. קארי (מילחמת הכוכבים) פיסר עושה מאמצים להיות ג'ין בפארודיה על אשה מורעבת לזינוקי טרן-איש-הגונגל, אבל נוחתת בקשיחות על קרקע יבשה.

היה סקוט יושב עד היום ומשפץ את סרטו. שאיפתו לשלמות היתה כה גדולה, סיפר מילצ'ו, שהוא התעקש לכנות יער שלם באולפן, כשכל השמשות והירחים — כולם פריימיכחול. ואומנם, סקוט בעצמו הסביר, בראיון שהעניק לי, כי למעשה הוא בוחר את נושאו מתוך התחומים הנהירים לו מן התקופה שבה טרם עשה סרטים. ואין נושא טוב יותר למעצב מאשר נושאים מעולמות דימינויים, כמו אגדה. הממוקם בעולם הסריומן לחלוטין.

קצת ילדותי. סיפורה של אגדה חוזר אל העלילה הנצחית של מילחמת הגיבורים הלבנים, הטהורים והחיים, כנגלים השחורים, הרעים והחשוכים. הנסיכה היפה לילי אוהבת את הרועה היפה ג'ק, ג'ק, שרוצה להראות לאהובתו את חדר-הקז, היצור הפולא יותר מולם, אינו יודע שנסיד המחשכים, מין שטן מיפלצתי מגול, עוקב אחריו. נסיד-החושך מנצל את תמימותה של לילי כדי ללכוד את חדיהקרון האחרונים הקיימים בעולם, ומכאן מתחילה מילחמת הארון בחושך ובעולם המילחמה להצלת חדיהקרון האחרון — הסמל לכוננות הטהורות, הנאמנות, התיקוה, וכמובן: ניצחון האהבה. מה יש לומר? זוהי עלילה ילדותית במיקצת, הנושאת את סממני המקורות הישנים והטובים, החל בהיפה והחיה של קוקטו, ררך פיטר פן, חלום ליל קיץ, היפהמיה הנמה ועוד ועוד.

דיוויד בננט בתפקיד גאמפ ב"אגדה" של רידלי סקוט השדונים הטובים שבאו לעזרת הנסיכה לילי